

»Kje je Ajko?« To je bilo prvo, kar je izpregovoril oče. Ko je videl hčer na odru, mu je bilo hipoma vse jasno. Vsa pijanost ga je minila, in drgetal je same nestrnosti. Ajka so slednjič našli skritega v slami nad hlevom.

»Kaj si storil?«

Nič!«

»Kje sta bila?«

»V leščevju. Ona je jedla jagode.« Gledal je v tla in umikal pogled.

»Poglej — « Umolknil je, ko da mu je odpovedal jezik. Pri pogledu na mrtvo hčer, na njen grozno izpremenjeni obraz ga je nekaj speklo v duši.

»Ti si tega kriv!« — Ta misel se mu je porodila, in on, ki je bil ravnokar še sodnik svojega otroka, je povesil oči in sebi samemu se je zazdel kot hudodelnik, ki ga toži mrtvo dete.

»Ti si tega kriv, ne Ajko, ti si ga napeljal, da je to storil! Kdo ga je vodil v krčmo, ga omamljal z žganjem in mu vzbujal strasti?«

Ves zmeden je stal poleg Ajka in glas se mu je stresel, ko je izpregovoril:

»Ali vidiš svojo sestro?«

Skoro nehote se je ta ozrl na oder. Oči so se mu svetile v blaznem ognju, odprl je široko usta in nekaj časa nepremično strmel na Marico. Stiskal je pesti in ječal poln neznane groze.

MATERI. ZORANA.

Minil ti svetnih borb je trpki dan,
sprejel k počitku te je grob teman,
in duh je tvoj odplaval vrh zvezdā
tja, kjer zemljanoj sreča je doma....

A jaz sem sama! Ah, ta mrzli svet,
kot s hladnim ledom vir srca odet....
Ljubezni sreča, tujka si mi ti,
kar matere srce mi v grobu spi....

* * *
Usoda! Ah, kako si jezna, kruta,
v pesti se krčijo roke same....
Zakaj, zakaj, zaman se povprašujem,
razločiš bitji ti ljubeči dve?

Zakaj, zakaj?... Obup se vjeda v dušo....
O Bog odpusti! Glej siroto ti,
in v to srce nesrečno, razdvojeno
tolažbe jedno kapljico mi vlij....

Ab, glej, kako se morje vpira v vesla,
ko jih zapustil krepki je krmar,
a zdaj drvi brez cilja šibki čolnič....
Kam pač zanese divji ga vihar....

* * *

Spominčice, spominčice,
na grobu ji vzevetite
in rosni biseri v očeh
jim modrih se iskrite....

Oh, koliko spominčic mi
srce hvaležno polni,
bolesti solza pa rosi
te cvetke v duši bolni....

ŽENE IZOBRAŽENIH KROGOV NA DELU ZA PROSVETO. IVANKA.

Obstanek celokupne človeške družbe zavisi od dela. Ko bi vsi ljudje nehalli delati, bi skoro nehalli tudi biti. Pomrli bi ali lakote, ali mraza, ali vsled drugih posledic splošne brezdelnosti. Tega pač ne treba dokazovati.

No, gola eksistenza pa nikakor ni končni in edini smoter človeške družbe. Ljudje bi se potem prav nič ne razločevali od živali. Eksistenza človeštva je marveč le pogoj namenu: razvitku, napredovanju — kulti. Kakor pa že gola eksistenza zavisi od dela, toliko bolj še zavisi od dela napredek, kultura. Delati moramo, ako hočemo živeti in toliko več delati, ako hočemo doseči smoter človeštva.

Kar pa mora celokupno človeštvo, to pa mora tudi posameznik, ali bolje: dolžnosti celokupnega človeštva so razdeljene na njega posamezne ude, na vse, brez razločka. Niti en človek — seveda, ako ni vsled bolezni nezmožen — ne more reči, da je oproščen te dolžnosti t. j. dela.

Kljub temu pa, žal, le premnogi ljudje ne vrše te dolžnosti, ki jo dolgujejo svojemu in občemu obstanku, obči kulti. Le